

Oni koji su negdje ugušili život (npr. majke koje su abortirale svoju djecu) nose u sebi enormni energetski potencijal probuđen upravo tim grijehom. A taj potencijal koji ih pritišće, guši ili se ventilira u prazno kroz kojekakve "sigurnosne ventile", mogli bi pretvoriti u čisti kapital borbe za život, kod sebe i kod drugih. Uostalom, jedino iskupljenje koje bi im i vlastiti organizam priznao kao takvo. Jasno, sve iz pozicije 'poslije'. Taj 'poslije' međutim nije samo vremenska kategorija, nego i nakon što se svoj grijeh stavilo "pod noge", njime se ovladalo (sjetimo se žene Samarijanke!).

Takvih primjera možemo navoditi koliko hoćemo. Oni su, čak i kada u nekom objektivnom smislu izgledaju jednaki i srodni, subjektivno uvijek različito i jedinstveno doživljeni. No fascinirajuća privlačnost tog horizonta koji se pred očima otvara zajednička je svima.

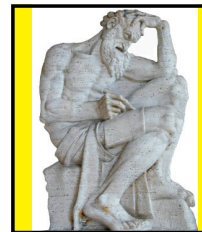
Dopuštam si zamišljati da je Isus s toliko brige i strpljenja, uz tolike napore tražio "izgubljene ovce" znajući da će ga one, nakon što na sebi dožive "felix culpa", u tom njegovu djelovanju najbolje znati nasljedovati.

Sjetimo se samo Samarijanke na zdencu, Magdalene, Savla/Pavla... i tolikih drugih.

Ugljičnog dioksida u našoj krvi ima uvijek. Kad je već tu (rekao je Netko), neka izaziva, neka pokreće disanje.

I grijeha ima. Treba se upitati: čemu je tu kad ga već ima?

NR

SVETO IME

župni bilten - RISIKA

USKRS - 04.IV.2010.

Broj: 8(152)

VAŽNA OBAVIJEST

Početak godine najavili smo obnovu električne instalacije u našoj crkvi i novu rasvjetu. Pripreme za taj posao dobrano su uznapredovale i skoro će sve biti spremno da se krene u realizaciju. Imamo zato i ponude, ali ne još sve. Tek kad sve dobijemo - nadamo se tome tijekom prve polovice travnja - vidjet ćemo za što se možemo odlučiti, ovisno i o novčanim sredstvima kojima budemo raspolagali.

Već tijekom blagoslova kuća neki ste za tu svrhu dali svoj doprinos - kako je tko mogao. Ovime Vas pozivam da se ponovno uključite u akciju, kako bismo i ove godine (nakon sakristije lani!) napravili dobar i dugoročan posao na zadovoljstvo svih koji vole našeg sv. Jeronima.

Potaknite i svoju rodbinu i prijatelje da nam pomognu!

Izdaje: ŽUPNI URED RISIKA, 51516 Vrbnik; e-mail: nikola.radic@ri.t-com.hr

Svi koji budemo sudjelovali u Vazmenom bdijenju na Veliku subotu navečer čut ćemo - u hvalospjevu Uskrsnoj svijeci - nevjerojatne riječi, na koje možda nećemo uopće obratiti pažnju: "O, sretna li grijeha...!" (latinski: Felix culpa). Kršćanska je vjera puna paradoksa, puna neslučenih mogućnosti, nevjerojatnih obrata..., koji svi imaju svoj izvor, opravdanje i postaju mogući zato, jer je Isus učinio nešto nemoguće: 'poraz smrti' pretvorio je u 'pobjedu života'. To je njegov Vazam. I svakome koji se vjerom uključi u tu vazmenu dinamiku otvaraju se neslučeni horizonti. Jednostavnije rečeno: što sve ne postaje moguće kada se Isusa doista prihvati za svoga jedinog Spasitelja, kada se čovjek cijelim svojim biće priključi Njemu u Njegovu pobjedničkom hodu u Život?!

Vazmeno razmišljanje koje slijedi bit će na tom tragu.

FELIX CULPA

Svatko tko se ozbiljno, životno susreo s kršćanskom vjerom, ostao je negdje fasciniran. Mnogi prvenstveno Isusovom osobom, ali i neslučenim horizontima koje upravo On otvara pred našim očima. Evo jednog primjera:

"O sretna li krivice, koja je zavrijedila takvoga i tolikog Otkupitelja imati!" - pjeva Crkva u vazmenoj noći.

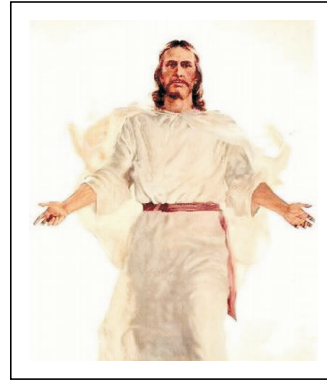
Ovdje pogled na Otkupitelja radikalno mijenja pogled na krivicu, na grijeh, mijenja mu 'vrijednost'. To je doista neočekivani, paradoksalni obrat. Logika grijeha je, znamo, neumoljiva logika smrti, u konačnici definitivne ("druge") smrti. Grijeh i jest grijeh upravo zato jer je usmjerenje prema propasti, prema smrti. Unutarnja struktura grijeha je destrukcija kako god on izvana izgledao i zato je grijeh u načelu uvijek otkaz Bogu.

Ovdje međutim postaje vidljivo nešto nevjerovatno: grijeh koji Boga neće 'omogućuje' mu da dođe. Baš zato jer je grijeh srušio, Bog još ljepše gradi. Krivnja najednom "zavređuje" Otkupitelja. Promašaj postaje pogodak... Osmišljeni besmisao.

Ne mislim teološki analizirati ovu istinu, vjerojatno i ne znam. Ali u nju čvrsto vjerujem. A ona je i bez svoje teologije dovoljno izazovna. Gledan kroz nju, cijeli moj život dobiva novu 'vrijednost'.

Ovdje me posebno zanima kako je ta paradoksalna dinamika prisutna na nekim drugim razinama ljudskog života i djelovanja. Može li ona, treba li ona čovjeka tako protkati da postane životna paradigma za sve postupke, za cijelu aktivnost?

To bi naime značilo da za nekoga svaki promašaj, svaki grijeh, koga nažalost uvijek ima, za njega postaje izazov i mogućnost da ga pretvori u vlastiti kapital. Da svoj gubitak pretvori u dobitak, poraz u pobjedu. Rekoh da grijeha 'nažalost' uvijek ima. No, ako smijem, ako za volju istine moram reći i "felix culpa", onda ovdje po istoj logici "nažalost" iz prošle rečenice rado mijenjam u "na sreću".

Zbilja u kojoj živimo intrigantno je isprepletena nekim procesima koji nam mogu biti zgodna ilustracija, ali i potvrda prirode da smo doista u pravu kad kažemo 'felix culpa' i kad u tu 'nemogućnost' vjerujemo. Možda će biti najlakše i najjednostavnije posegnuti za fiziološkim procesom disanja (što u krajnjoj liniji znači i življenje):

Znamo da disanje ima dvostruku funkciju: s jedne strane čisti organizam od ugljičnog dioksida, s druge strane dovodi u organizam nužno potreban kisik da bi organizam mogao živjeti. Ugljični dioksid je otrov za organizam i kad ne bi bio zamijenjen kisikom, organizam bi umro. Njegovu prisutnost u krvi registrira određeni centar u mozgu. Zahvaljujući tome pokreće se funkcija disanja s ciljem da se organizam oslobodi tog otrova. Taj se proces 'srećom' nikad savršeno ne dogotovi, a organizam 'proizvodi' uvijek dovoljno ugljičnog dioksida da njegova prisutnost može ponovno pokrenuti funkciju disanja. Kad bi ovaj proces savršeno postigao svoj cilj kojemu teži, dakle odstranio sav ugljični dioksid iz organizma, vrlo brzo bili bismo mrtvi. Čudno, ali istinito: živimo zahvaljujući prisutnosti nečega što nas hoće ubiti.

Kibernetičari ovdje govore o zanimljivoj zakonitosti tzv. regulacijskog kruga, o cikličkoj kauzalnosti i otkrivaju da gotovo svi sustavi u životu pojedinaca i ljudskog društva u načelu tako funkcioniraju. Za nas (za mene barem) nije bez značenja uočiti i ovdje da jedna bitno vjerska dinamika koja je izražena onim "felix culpa" opet korespondira sa određenom dinamikom ljudske zbilje. Ta je dinamika prisutna na fizičkom, psihičkom i duhovnom planu. Uz nužnu spoznaju da je tamo gdje je čovjek više 'čovjek' (dakle na psihičkoj i duhovnoj razini), aktualizacija ove dinamike više ovisna o njemu samome.

U ovom razmišljanju bitno je uočiti da od pozicije s koje cijeli proces promatramo zavisi hoćemo li ga vidjeti u negativnom ili pozitivnom svjetlu. Ako nam je zlo koje se dogodilo poslužilo kao poluga za dobro, ne trebamo žaliti što se dogodilo.. Pokrenuo se životni proces, circulus creativus. Ako gledamo unaprijed, pred sobom, zlo je upravo ono najnepoželjnije, jer iz te pozicije grijehom možemo pokrenuti samo destruktivni proces, circulus destructivus. I nikad ne možemo znati ne će li on na kraju rezultirati definitivnom smrću, jer tamo je usmjeren. 'Prije' i 'poslije' dvije su pozicije koje nemaju ništa zajedničko osim što iz jedne i druge vidimo da kreće proces, ali - pod ovim vidom razmišljanja - u različitom pravcu.

Možemo sada reći: htjeli ili ne, grijeha uvijek ima, on je već tu. A to znači šansu, jer smo u poziciji 'poslije'. I tu, u toj točki potrebno nam je ono čime nas može nadahnuti i prožeti svijest o "felix culpa". Zato grešnici imaju šansu. Zato je za njih Isus rekao da će "preteći" one druge u kraljevstvo nebesko.

Ni sa psihološkog gledišta neće nam biti teško uočiti da jedan alkoholičar ili bilo koji ovisnik koji se riješio svoje ovisnosti nosi u sebi jedan oslobođeni potencijal za borbu protiv ovisnosti neusporedivo jači od bilo koga drugoga koji u to nije nikada upao.